

ภาคผนวก ง
คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนปีการศึกษา 2561

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โรงเรียนดงมะไฟวิทยา
ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คำนำ

คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน ดงมะไฟวิทยา จัดทำขึ้นเพื่อให้คณะครูได้มีแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียน และเพื่อให้คณะครูได้ทราบบทบาท หน้าที่และงานที่รับผิดชอบ ใน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ นักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาได้มีการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ เหมาะสม

คณะผู้จัดทำ ขอขอบคุณ นายเอกชัย บุตรแสนคม ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะ ครูโรงเรียนดงมะไฟวิทยาททุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาร่วมมือ ร่วมใจกันในการดำเนินงาน ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย และพร้อมน้อมรับคำติชมเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงในโอกาสต่อไป

ผู้วิจัยและคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมาของคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน	1
วัตถุประสงค์	2
แนวคิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลัก 12 ประการ	3
บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา	4
แนวทางการดำเนินงาน	5
1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาที่ ต้องการพัฒนา	5
2. แผนการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาและผู้รับชอบกิจกรรม	6
การประเมินผล	15
อ้างอิง	16

ความเป็นมาของคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษ การประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนทั้งคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะและชัดเจนทั้งคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1 - 5) สิ่งที่จะทำให้สังคมเราอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข คือคนในสังคมจะต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย มีความกตัญญูกตเวที มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องปลูกฝังให้ตั้งแต่เด็ก ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูและผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกัน

จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเมื่อปี พุทธศักราช 2557 ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เพิ่มคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจาก 8 ข้อ เป็น 12 ข้อ โดยใช้ชื่อว่า ค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อพัฒนาประชาชนชาวไทยให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในทุกๆด้าน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาได้นำนโยบายการสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยนำมาประพฤติปฏิบัติ ในการสร้างสังคมให้มีความสุขมาใช้ในโรงเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยค่านิยมหลัก 12 ประการ ประกอบด้วย 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย 8) มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 10) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ 11) ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำ 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม

มากกว่าประโยชน์ของตนเอง ซึ่งค่านิยมดังกล่าวครอบคลุมและสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก 12 ประการ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้บรรจุเข้าไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองและวิชาประวัติศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, หน้า 4)

จากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่สอดคล้องกับค่านิยมหลัก 12 ประการ ซึ่งเป็นค่านิยมหลักของนักเรียนที่ดื่งามและจะต้องปฏิบัติตามโรงเรียนดงมะไฟวิทยาและผลการประชุมผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยายังมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน ว่าไม่สามารถผลิตเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่คุณปกครองต้องการได้ ส่งผลให้ผู้ปกครองหลายท่านส่งบุตรหลานไปศึกษาในสถานศึกษาอื่นที่ผู้ปกครองเชื่อมั่น ทำให้โรงเรียนประสบปัญญานักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนน้อยลง ซึ่งเป็นปัญหาที่โรงเรียนจะต้องทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความสอดคล้องในการพัฒนาในครั้งนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะครูโรงเรียนดงมะไฟวิทยา จึงต้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสม ตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมต้องการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คณะครูได้มีแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
2. เพื่อให้คณะครูได้ทราบบทบาท หน้าที่และงานที่รับผิดชอบ ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

**แนวคิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลัก 12 ประการ ของคณะกรรมการ
ความสงบแห่งชาติ พุทธศักราช 2557**

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นนโยบายของคณะกรรมการความสงบ
แห่งชาติที่ได้กำหนดขึ้นมาให้ประชาชนชาวไทยนำมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อสร้างสังคมให้มี
ความสงบสุข โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบสุขแห่งชาติ
กำหนดค่านิยมหลักของคนไทยเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ดังนี้

(เกริก ท่วมกลาง, 2558 หน้า 4 - 5)

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุขที่ถูกต้อง

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระเจ้าอยู่หัว

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราช
ดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้
ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกัน
ที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์
ของตนเอง

ดังนั้นค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือสิ่งที่จะพัฒนาประชาชนชาว
ไทยนำมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อสร้างสังคมให้มีความสงบสุข

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา

ผู้บริหาร

1. เป็นผู้นำการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนท่าสงครามวิทยา
2. กำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
3. อำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
3. นิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ครู

1. ศึกษาข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
2. วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน
2. ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายในแต่ละกิจกรรม
3. กำกับ ติดตาม ดูแล พฤติกรรมของนักเรียนในที่ปรึกษา
4. รายงานผลการดำเนินกิจกรรม และผลการกำกับ ติดตาม ดูแล พฤติกรรมของนักเรียนในที่ปรึกษา

นักเรียน

1. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนาด้วยความตั้งใจและมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม
2. พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พึงตาม แนวทางการพัฒนา

แนวทางการดำเนินงาน

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาที่ ต้องการพัฒนา

1. นักเรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ผู้ปกครอง
2. นักเรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
3. นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและพลโลก

ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟ วิทยาที่ต้องการพัฒนา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง แนวปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา โดยยึดตามนโยบาย ค่านิยมหลัก 12 ประการของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งหวังสร้างประเทศไทยในอนาคตให้เข้มแข็ง โดยมีพฤติกรรมเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา 12 ประการ ประกอบด้วย

- 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
- 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
- 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
- 8) มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 10) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
- 11) ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำ
- 12) ดำเนินถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาดังกล่าว เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการพัฒนาผู้วิจัยและคณะจึงได้กำหนดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ดังนี้

1 กิจกรรมหน้าเสาธง หมายถึง กิจกรรมปลูกฝังพัฒนาจิตใจของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจะปฏิบัติกิจกรรมในตอนเช้าก่อนเข้าชั้นเรียน เพื่อฝึกความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา โดยครูที่ได้รับมอบหมายประจำวันให้การอบรมคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น

2 กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา(กิจกรรม 5 ส.) หมายถึง กิจกรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา รู้จักรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยทางโรงเรียนได้จัดเขตพื้นที่รับผิดชอบให้นักเรียนแต่ละห้องร่วมกันดูแลทำความสะอาด และจัดตกแต่งพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นให้ร่มรื่นสวยงาม โดยเริ่มทำกิจกรรม ในตอนเช้า เมื่อนักเรียนมาถึงโรงเรียน เวลาประมาณ 07.30 – 08.00 น.และเวลาก่อนเลิกเรียน ของทุกวัน

3 กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายสวย หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้แสดงออกถึงการทักทายกันในตอนเช้า การยิ้มไหว้ทักทายกัน แสดงความเคารพผู้ใหญ่หรือผู้ที่สูงวัยกว่าเพื่อให้เกียรติบุคคลที่สูงวัยกว่าตนเอง ไหว้พี่พี่ไหว้น้อง นักเรียนทุกคนไหว้คุณครู โดยการทำกิจกรรมจะกระทำหลังจากทำกิจกรรมหน้าเสาธงเสร็จเรียบร้อย

4 กิจกรรมภาษาพาเพลิน หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้ฝึกการอ่านออกเสียง โดยให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลในเรื่องที่สนใจแล้วนำมาพูดเสียงตามสายในช่วงเวลาพักเที่ยงทุกวัน เป็นการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาฝึกการพูดออกเสียง และให้เพื่อนนักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

5 กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ หมายถึง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความประพฤติที่ดี ความซื่อสัตย์ ความสุภาพ เรียบร้อย รวมถึงนักเรียนที่ทำความดีและสมควรได้รับคำยกย่องจากบุคคลอื่นโดยการมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ที่ทำความดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตัวให้เป็นคนดีของสังคมและของชาติ

6 กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้สวดมนต์ไหว้พระและรับฟังการอบรมสั่งสอนของครูและพระอาจารย์ ในคาบคุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนสามารถไหว้พระสวดมนต์ไหว้พระได้อย่างถูกต้องวิธีตามหลักพระพุทธศาสนา ทำให้เป็นผู้มีจิตใจที่ดีงาม

7 กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เกี่ยวกับความสุภาพ ความสะอาด ความมีระเบียบวินัย และปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

8 กิจกรรมกิจกรรมนั่งสมาธิ หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้ฝึกสมาธิเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในแต่ละชั่วโมงและหลังจากทำกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์เสร็จ เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนได้มีสติ มีความพร้อมในการเรียนซึ่งจะนำมาซึ่งความรู้ความจำในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

9 กิจกรรมขยะนี้มีประโยชน์ หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้เห็นถึงคุณค่าของขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกครั้งในรูปแบบของขยะรีไซเคิล เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้ใช้หลักการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

10 กิจกรรมตาวินิจฉัย หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้ช่วยกันสอดส่องดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดของห้องน้ำ นักเรียนที่แอบดูดูบุหรี และนักเรียนที่เล่นการพนันโดยใช้ตัวแทนนักเรียนเป็นคนคอยสอดส่อง ดูแล และรายงานคุณครูให้รับทราบ

11 กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา ได้ร่วมกันทำกิจกรรมเป็นการร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม และให้นักเรียนได้ช่วยกันดูแลความสะอาดเรียบร้อยภายในบริเวณโรงเรียนให้สวยงามมากยิ่งขึ้น

2. แผนการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาและผู้รับชอบกิจกรรม

กิจกรรมหน้าเสาธง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

เวลา 08.00 น. นักเรียนรวมตัวกันบริเวณหน้าเสาธง

- เคารพธงชาติ
- สวดมนต์ไหว้พระ
- แผ่เมตตา
- ยืนสงบนิ่ง
- ท่องกฎ คำปฏิญาณ
- กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย
- ครูเวรประจำเพื่อให้การอบรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน

ตารางแสดง วัน เดือน ปี การอบรมนักเรียนหน้าเสาธง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม
พุธ	1 สิงหาคม 61	ระเบียบวินัย การแต่งกาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
พฤหัสบดี	2 สิงหาคม 61	ความสะอาดเรียบร้อย ห้องเรียน	นายสุวิทย์ เขตชมภู
ศุกร์	3 สิงหาคม 61	การประพฤติตัวเป็นนักเรียน ที่ดี	นายชโลมพันธ์ จันท์คามา คำ
จันทร์	6 สิงหาคม 61	ความประพฤติ การปฏิบัติ ตัว	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
อังคาร	7 สิงหาคม 61	การมีระเบียบวินัยในการ เดินเป็นแถว	นายสมชาย นามสอน
พุธ	8 สิงหาคม 61	การแต่งกายให้ถูกระเบียบ	นายรัชวุฒิ เกตวงษา

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม
พฤษภาคม	9 สิงหาคม 61	การทำกิจกรรม 5 ส.	นายสุวิทย์ เขตชมภู
ศุกร์	10 สิงหาคม 61	ความตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมหน้าเสาธง	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ
อังคาร	14 สิงหาคม 61	ความรับผิดชอบด้านการเรียน	นายครรชิต พลไชย
พุธ	15 สิงหาคม 61	การแก้ไขผลการเรียน การตั้งใจเรียน	นายธนพงษ์ จิตมาตย์
พฤษภาคม	16 สิงหาคม 61	การแก้ไขพฤติกรรมมารมาสาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
ศุกร์	17 สิงหาคม 61	การบริหารจัดการขยะในโรงเรียน	นายสุวิทย์ เขตชมภู
จันทร์	20 สิงหาคม 61	การจัดระเบียบแถว การไหว้พระสวดมนต์	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ
อังคาร	21 สิงหาคม 61	การช่วยกันทำกิจกรรมหน้าเสาธง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
พุธ	22 สิงหาคม 61	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในโรงเรียน	นายสุวิทย์ เขตชมภู
พฤษภาคม	23 สิงหาคม 61	ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
ศุกร์	24 สิงหาคม 61	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	นายสุวิทย์ เขตชมภู
จันทร์	27 สิงหาคม 61	ความคิดสะอาดของห้องเรียน	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ
อังคาร	28 สิงหาคม 61	จิตอาสา	นายสุวิทย์ เขตชมภู
พุธ	29 สิงหาคม 61	การเป็นแบบอย่างที่ดี การร้องเพลงชาติ	นายสมชาย นามสอน
พฤษภาคม	30 สิงหาคม 61	ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
ศุกร์	31 สิงหาคม 61	การตั้งใจเรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	นายครรชิต พลไชย
จันทร์	3 กันยายน 61	ความสามัคคี มีวินัย	นายสมชาย นามสอน
อังคาร	4 กันยายน 61	การรักษาความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบ	นายรัชวุฒิ เกตวงษา

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม
พุธ	5 กันยายน 61	การแต่งกาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
พฤหัสบดี	6 กันยายน 61	การดำเนินการแก้ไขผลการเรียน	นายครรชิต พลไชย
ศุกร์	7 กันยายน 61	การปฏิบัติตัวเป็นนักเรียนที่ดี	นายสุวิทย์ เขตขมภู
จันทร์	10 กันยายน 61	ความเป็นพลเมืองที่ดี	นายชโลมพันธ์ จันทรคามคำ
อังคาร	11 กันยายน 61	การร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
พุธ	12 กันยายน 61	การไหว้พระสวดมนต์	นายชโลมพันธ์ จันทรคามคำ
พฤหัสบดี	13 ธันวาคม 61	ระเบียบวินัย ตรวจเครื่องแต่งกาย	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
ศุกร์	14 กันยายน 61	ความสามัคคี ความเสียสละ	นายสุวิทย์ เขตขมภู
จันทร์	17 กันยายน 61	การฝึกสมาธิ	นายชโลมพันธ์ จันทรคามคำ
อังคาร	18 กันยายน 61	ข้อควรปฏิบัติในการเรียน	นายธนพงษ์ จิตมาตย์
พุธ	19 กันยายน 61	แบบอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน	นายสมชาย นามสอน
พฤหัสบดี	20 กันยายน 61	การมาโรงเรียนให้ตรงเวลา	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
ศุกร์	21 กันยายน 61	การบำเพ็ญประโยชน์	นายสุวิทย์ เขตขมภู
จันทร์	24 กันยายน 61	การเข้าร่วมกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์	นายชโลมพันธ์ จันทรคามคำ
อังคาร	25 กันยายน 61	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	นายครรชิต พลไชย
พุธ	26 กันยายน 61	การมีส่วนร่วมและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	นายสมชาย นามสอน

วัน	วันที่/เดือน/ปี	หัวข้อการอบรม	ผู้ให้การอบรม
พฤหัสบดี	27 กันยายน 61	การประพฤติปฏิบัติตัวในโอกาสต่างๆ	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
ศุกร์	28 กันยายน 61	การจัดระเบียบของห้องเรียน ความสะอาดเขตพื้นที่ รับผิดชอบ	นายสุวิทย์ เขตขมภู

กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

- เวลา 7.30 น. – 8.00 น. นักเรียนเวรประจำวันช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนให้สะอาดเรียบร้อย

- เวลา 7.30 น. – 8.00 น. นักเรียนที่ไม่ใช่เวรลงเขตพื้นที่รับผิดชอบตามที่โรงเรียนกำหนดให้

- เวลา 8.00 น. คณะกรรมการนักเรียนเดินตรวจความเรียบร้อยของการปฏิบัติงานในแต่ละห้องที่รับผิดชอบ

ตาราง แสดงเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบทำความสะอาดและจัดตกแต่งพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

นักเรียนระดับชั้น	บริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา
ชั้น ม.1/1	บริเวณโดยรอบโรงอาหาร สวมฝักซ้อมมวย	1. นางสาวศิริ ท่อนทอง
ชั้น ม.1/2	บริเวณโดยรอบโรงฝึกงาน อาคารอุตสาหกรรม อาคารคหกรรม	1. นางศรีนยา สุตะโคตร 2. นายอรรถพล พิมพา
ชั้น ม.1/3	บริเวณสวนหย่อมด้านหน้าอาคาร 3 ฝั่งทิศตะวันตก	1. นางวิมลพรรณ มงกุฎทอง 2. นายรณชัย บังอุทา
ชั้น ม.1/4	บริเวณสวนหย่อมหน้าห้องน้ำหญิง ต้นยางใหญ่	นางสาวสดใส ชุมปัญญา
ชั้น ม.2/1	บริเวณสวนหย่อมหน้าอาคาร 2 ร่องน้ำบริเวณศาลาแปดเหลี่ยม	1. นายเชษฐชาติ บุระเนตร 2. นางสาวสุมาลิน อังมีพิษ

นักเรียน ระดับชั้น	บริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ	ครูที่ปรึกษา
ชั้น ม.2/2	บริเวณหอประชุม ด้านหน้า และด้านหลังหอประชุม	1. นายเสน่ห์ ชุมปัญญา 2. นายสมชาย นามสอน
ชั้น ม.2/3	บริเวณสวนหย่อมด้านหน้าอาคาร 3 ฝั่งทิศ ตะวันออก	1. นายธนพงษ์ จิตมาตย์ 2. นางสาวจิตาภา ทัดคร
ชั้น ม.2/4	บริเวณต้นจามจุรี สนามเปตอง ลานคอนกรีต หน้าหอประชุม	1. นางฉวีวรรณ การุญ
ชั้น ม.3/1	บริเวณสนามหญ้าสนามตะกร้อ ต้นยางใหญ่	1. นายชันณรงค์ โคตรชุม 2. นางจุฬานีย์ โคตรชุม
ชั้น ม.3/2	บริเวณที่นั่งม้าหินอ่อน ใต้ต้นไม้	1. นางสาววรุณศิริ สุรกิจบวร
ชั้น ม.3/3	บริเวณด้านหลังอาคาร 3 ฝั่งทิศตะวันตก	1. นางจิราภรณ์ นาถโคษา 2. นางสาวนฤมล ศรีเทียน
ชั้น ม.3/4	บริเวณด้านหลังอาคาร 3 ฝั่งทิศตะวันออก	1. นายจิระ ราชโยธา 2. นางสาวณภัทร ธนัญทยพงษ์
ชั้น ม.4/1	บริเวณโรงจอดรถจักรยานยนต์	1. นายพหล สุขโข 2. นางนฤมล เตชสุนทรกุล
ชั้น ม.4/2	บริเวณโรงจอดรถครู ด้านข้างอาคาร 1 ฝั่งทิศ ตะวันออก	1. นายรัชวุฒิ เกตวงษา 2. นางสาวจุฑาทิพย์ ชาปากดี
ชั้น ม.5/1	บริเวณด้านหน้าอาคาร 1 ร่องน้ำ สวนหย่อม	1. นางจันทนา ผ่านลำแดง 2. นางสาวสุภาวดี แก้วกำ
ชั้น ม.5/2	บริเวณโดยรอบ อาคาร 2	1. นายชโลมพันธ์ จันทร์คามคำ 2. นางสาววราภรณ์ เกลี้ยงกลิ่น
ชั้น ม.6/1	บริเวณสวนหย่อมด้านหลังอาคาร 1	1. นายประจวบ พันทา 2. นายครรชิต พลไชย
ชั้น ม.6/2	บริเวณทางเข้าโรงเรียน ร่องน้ำ หอพระ	1. นายสุวิทย์ เขตชมภู
ชั้น ม. 6/3	บริเวณมาหินอ่อนด้านข้างอาคาร 2 สวนหย่อม	1. นายเสน่ห์ ลดาพงษ์

กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายสวย

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย เริ่มทำกิจกรรมตั้งแต่เดินทางเข้ามาในบริเวณโรงเรียน ไหว้ครูและนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการนักเรียนที่ยืน รอรับนักเรียนในตอนเช้าและช่วงทำกิจกรรมหน้าเสาธง หลังจากร้องเพลงชาติ สวดมนต์ ไหว้พระแล้วผู้นำนักเรียนจะให้ห้องชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไหว้ทักทายพี่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย กล่าวทักทายซึ่งกันและกัน ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องก็จะพนมมือรับไหว้ หลังจากนั้นทุกคนก็จะไหว้คุณครู คุณครูก็จะรับไหว้นักเรียน

กิจกรรมภาษาพาเพลิน

การดำเนินกิจกรรม

เริ่มดำเนินกิจกรรมในเวลา 12.20 – 12.50 น. ในวันจันทร์ อังคาร เป็นเรื่องราวทั่วไปที่น่าสนใจ วันพุธ เป็นความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน วันพฤหัสบดีเป็นเรื่องราวของภาษาและวัฒนธรรมตะวันตก วันศุกร์เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารและสุขภาพหรือเรื่องอื่นๆที่น่าสนใจ จะมีตัวแทนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายวันละ 2 คนทำหน้าที่เป็นผู้จัดรายการ

กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ

การดำเนินกิจกรรม

การคัดเลือก นักเรียนที่มีความประพฤติที่ดี และส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา เป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความประพฤติที่ดี ความซื่อสัตย์ ความสุภาพ เรียบร้อย รวมถึงนักเรียนที่ทำความดีและสมควรได้รับคำยกย่องจากบุคคลอื่นโดยการมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ที่ทำความดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตัวให้เป็นคนดีของสังคมและของชาติ

กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์

การดำเนินกิจกรรม

เวลา 14.30 – 15.30 น. นักเรียนรวมตัวกันบริเวณหอประชุมเอนกประสงค์

- จัดระเบียบแถวตามห้องเรียน

- สวดมนต์ไหว้พระ
- แผ่เมตตา
- นั่งสมาธิ
- ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี
- ครูเวรประจำเพื่อให้การอบรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน

ตาราง 8 แสดงวัน เดือน ปี การจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ และอบรมนักเรียนในวันศุกร์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

วัน/เดือน/ปี	รายการอบรม	ครูผู้รับผิดชอบ
3 สิงหาคม 2561	หลักปฏิบัติเพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ
10 สิงหาคม 2561	ความมีระเบียบวินัยต่อตนเอง	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
17 สิงหาคม 2561	จิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม	จ.ส.ต. เชิญชาติ บุระเนตร
วัน/เดือน/ปี	รายการอบรม	ครูผู้รับผิดชอบ
2๓ สิงหาคม 2561	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	นายสุวิทย์ เขตขมภู
31 สิงหาคม 2561	การเป็นคนดีของสังคม	ว่าที่ ร.ต.ปารเมศ เกายะบุตร
7 กันยายน 2561	การมีสมาธิ ตรงต่อเวลา ในการทำกิจกรรม	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ
14 กันยายน 2561	การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	นายรัชวุฒิ เกตวงษา
21 กันยายน 2561	หน้าที่พลเมือง	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ
28 กันยายน 2561	การสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่น	นายชโลมพันธ์ จันทร์คาม คำ

กิจกรรมแต่งกายดีมีวินัย

การดำเนินการกิจกรรม

งานกิจการนักเรียน และคุณครูที่ปรึกษา ตรวจสอบเครื่องแบบเครื่องแต่งกายหลังเคารพธงชาติ เพื่อตรวจเช็คความเรียบร้อยของนักเรียน ตามการแต่งกายที่ทางโรงเรียนกำหนด ดังนี้วันจันทร์สวมชุดนักเรียน วันอังคารสวมชุดลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมรักษาดินแดน วันพุธ สวมชุดนักเรียน วันพฤหัสบดีสวมชุดนักเรียน วันศุกร์สวมชุดนักเรียน สำหรับวันที่มีเรียนใน รายวิชาพลศึกษาทางโรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนแต่งชุดเรียนพลศึกษามาจากบ้าน ซึ่ง จะต้องเป็นชุดตามแบบที่โรงเรียนกำหนด ถ้าพบนักเรียนแต่งกายผิดระเบียบทางงาน กิจการนักเรียนก็จะหากิจกรรมปรับเปลี่ยนความประพฤติต่อไป

กิจกรรมนั่งสมาธิ

การดำเนินการ

ครูผู้สอนจะเป็นผู้จัดกิจกรรมในห้องเรียนก่อนเริ่มเรียนตามความเหมาะสม ประมาณ 3-5 นาที ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนักเรียน และจัดกิจกรรมในช่วงวันศุกร์พร้อมกัน หลักการทำ กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์เสร็จเรียบร้อยแล้ว

กิจกรรมขยะนี้มีประโยชน์

การดำเนินการกิจกรรม

ให้นักเรียนแต่ละห้องทำการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ อีก หรือขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ ทางโรงเรียนจะทำการรับซื้อขยะเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะ ในรูปแบบ ธนาคารขยะ โดยกำหนดการรับซื้อสัปดาห์ละ 1 วัน คือวันศุกร์ ในช่วงเวลาพักเที่ยง

กิจกรรมตาวินัย

การดำเนินการกิจกรรม

- เวลา 08.00 น. คณะกรรมการนักเรียน และนักศึกษาวินัยช่วยกันเดินตรวจภายในห้องเรียนเพื่อตรวจเช็คนักเรียนที่หลบหนีการทำกิจกรรมหน้าเสาธง

- เวลา 11.50 น. - 12.50 น. คณะกรรมการนักเรียน และนักศึกษาวินัยช่วยกันเดินตรวจบริเวณพื้นที่จุดเสี่ยงที่อาจมีนักเรียนกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือหลบหนีการเรียน

- เวลา จัดกิจกรรมต่างๆในช่วงเวลาเรียน คณะกรรมการนักเรียน และ นักศึกษาวิชาทหาร ช่วยกันเดินตรวจภายในห้องเรียนเพื่อตรวจเช็คนักเรียนที่หลบหนีการทำกิจกรรม

กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี

การดำเนินกิจกรรม

ให้นักเรียนได้ช่วยกันทำกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ดูแลความสะอาดเรียบร้อยภายในบริเวณโรงเรียนให้สวยงามมากยิ่งขึ้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและการช่วยพัฒนาชุมชนต่างๆ ตามความเหมาะสม

อ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศาลาาดพร้าว.
- เกริก ท่วมกลาง. (2558). *ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ระดับมัธยมศึกษาเล่ม 2 พัฒนาชาติไทย*. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2557*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.